

מצייתים לדברי גדולי ישראל בכל מצב ובכל מחיר!!!

"ולא עוד, אלא כבר ברגע שהתחילו להתעורר לענין זה שכלל לא היו צריכים לעסוק בו, אנו רואין שנהגו שלא כהוגן. וכפי שהביא רש"י הק' את דברי הספרי, 'ותקרבון אלי קלכם (דברים א, כב), בערבוביא, ולהלן הוא אומר ותקרבון אלי כל ראשי שבטיכם וזקניכם. ותאמרו הן הראנו וגו' (דברים ה, כ), אותה קריבה היתה הוגנת, ילדים מכבדים את הזקנים ושלחום לפניהם, וזקנים את מכבדים הראשים ללכת לפניהם, אבל כאן ותקרבון אלי כולכם בערבוביא, ילדים דוחפין את הזקנים וזקנים דוחפין את הראשים".

"הרי לנו שכבר בהתלהבותם והתלהטותם, גרמו לקלקול כל סדרי הנהגת הכבוד לראשים ולזקנים, ולא נהגו כפי הדין".

"וכשנתבונן בדבר זה חיל ורעד יאחזון, מה גרם חטא זה שבאו לבקש לפעול מעצמם בשעה שהדבר היה מסור למשה רבם, שבעטיה של בקשה זו הביא עליהם הקב"ה את נסיון המרגלים שהכשולן בו הביא לשנינו כל מהלך הנהגת כלל ישראל לדורות, כשנקבעה בגלל בכייתם בכיה לדורות, ובכלל זה נקבע שמה רבנו לא יכנס לארץ ישראל".

"ומכאן לימוד מוסר נוקב, שגם התלהטות ששורשה לשם שמים, אם נעשית באמצעים שאינם שייכים ומסורים לאותו אדם המתלהט ולדרגתו, סופה להביא חורבן רח"ל".

"פוק חזי מפרשת פלגש בגבעה, שהתאספו בני ישראל להגיב בחומרה במלחמה נגד שבט בנימין כדי למחות בחילול ה' שהיה, ועי' בדברי הרמב"ן (בראשית יט, ח), שביאר חטאם ועונשם הגדול, בזה"ל: 'ולפי דעתי שזה ענשם של ישראל להנגף בתחילה, מפני שלא היתה המלחמה נעשית מן הדין, והגדר עצמו - על שבט בנימין היה מוטל לעשותו, ולא עליהם, שמצוה על השבט לדון את שבטו', עכ"ל הנורא".

"הדבר נורא ואיום, שאלפים רבים מבני ישראל מתו באותה מלחמה, מאחר ובני ישראל התערבו במה שלא נמסר לעניינם, כי פורענות גדולה טמונה בשיבוש הסדרים בהתערבות בעניינים השייכים לשני במה שמסור לו, ואפילו לא כאשר נראה שעבור הלשם שמים יש צורך להתערב", עכ"ד השם דרך'.

« מדוע אכן שאלו מעצמם ולא סמכו על משה רבינו???

ונראה לבאר, דיסוד ושורש החטא של מה ששאלו מעצמם נבע מזה שהיה להם לזלזל בזקנים, וכמו שנראה מתוך הפסוקים הנ"ל.

ועיין בדברי הכלי יקר (דברים א, כב), שביאר על פי זה בזה מאמר מופלא בדברי חז"ל בזה"ל: 'ומן קריבה זו שהיתה שלא כהוגן נראה לי ליישב מה שאמרו רז"ל (חגיגה יד): 'ח"י קללות קלל ישעיה את ישראל ולא נתקררה דעתו עד שאמר י'הבו ה'נער ב'נן (ישעיה ג, ה). וכי הנביאים היו שמחים לאידם חלילה עד שאמר 'נתקררה דעתו'".

"אלא כך פירושו, שבכל הקללות חם לבו בקרבו משריפה אשר שרף בו, הספק לדעת למה זה ועל מה זה הפלא ה' את מכותם, ואי זו עון פרטי גרם להם כל זה. ולא נתקררה דעתו על בלי הגיד לו לבו מבטן מי יצאו

« התבוננות בחטאם של דור הדעה בפרשת המרגלים

כתוב בפרשת השבוע שלח לך אנשים וגו' (במדבר יג, ב). ופי' ברש"י וברמב"ן ע"פ דברי חז"ל הק' (במד"ד, סוטה לו), 'לדעתך, אני איני מצוה לך, אם תרצה שלח. לפי שבאו ישראל ואמרו נשלחה אנשים לפנינו (דברים א, כב), כמה שנאמר ותקרבון אלי קלכם וגו' (דברים א, כב), ומשה נמלך בשכינה, אמר, אני אמרתי להם שהיא טובה, שנאמר אעלה אתכם מעני מצרים וגו' (שמות ג, יז), חז"הם שאני נותן להם מקום לטעות בדברי המרגלים למען לא ירשוה".

ומבואר, כי חטאם של בני ישראל בבקשת שליחת המרגלים, הביא עליהם בסופו של דבר את הנסיון הגדול לטעות על ידי המרגלים.

ויש להתבונן, במה חטאו בני ישראל בבקשתם זו, הרי אנו רואים שבקשת בני ישראל לשלוח מרגלים לתור את הארץ היתה הגונה אפ' בעיני משה, כמו שכתוב וי'טב בעיני ה'דבר (דברים א, כב), ומשה שרבינו עצמו ג"כ שלח מרגלים לתור את הארץ אחרי ארבעים שנה במדבר, וכמו שמבאר כל זה ברמב"ן. ומוסיף לבאר בזה"ל: 'והטעם שהכתוב לא יסמוך בכל מעשיו על הנס, אבל יצוה בנלחמים להחליץ ולהשמר ולארוב, כאשר בא הכתוב במלחמת העי (יהושע ח, ב), שהיתה על פי ה' ובמקומות רבים, ואף משה רבנו שלח מרגלים לרגל את יעזר (להלן כא, לב) וכן יהושע בן נון (יהושע א, ב) שלח מרגלים ליריחו וכו', עכ"ל".

« גם ה'לשם שמים' צריך להתאים לדרגת האדם...

וממשיך הרמב"ן ומבאר בזה"ל: 'והנה נאמר כאן הענין בסתם כי כן היה, אבל במשנה תורה (דברים א, כב), הזכיר להם משה כל הדברים מתחילתן, להגיד להם שעם, כי חטאו במה שביקשו ושאלו הם עצמם, - וכוונתו לדברי הכתוב ותקרבון אלי קלכם ותאמרו נשלחה אנשים לפנינו וי'חפרו לנו את הארץ (דברים א, כב)', עכ"ל הרמב"ן.

וע"פ דברי הרמב"ן האלו מבאר הגאון רבי שמחה זיסל ברוידא זצ"ל (בספרו שם דרך), וכתב, דמבואר מכאן, כי הפשע החמור לא היה ב'עצם' הבקשה, אלא בזה ששאלו מעצמם. כי מאחר ועומדים הם במחיצת משה - רבן של ישראל ומנהיגם - הידוע בבהירות פנים אל פנים השקפתה של תורה, לכן נתבעו על שעלה בדעתם לבוא למשה רבנו ולבקש מעצמם דרכי הנהגה. ולכן, הגם שבקשתם היתה ביסודה אמינית ונכונה וע"פ השקפת התורה, אולם כשנמסר הדבר לרב, צריכים לשתוק ולא להורות, ויש בזה משום מורה הלכה בפני רבו שעונשו חמור מאוד".

"והנה בוודאי בקשתם נבעה מתשוקתם הגדולה לבוא לארץ המובטחת, ותשוקה זו הדביקה את כל כלל ישראל בהתלהבות אדירה עד שלא יכלו לכלוא את חפצם לבוא מיד בשעריה, וממילא באו במבוקשם למשה רבנו שיתחיל לפעול בפעולות הנדרשת על פי התורה לרשת את הארץ, אך מכיון שתשוקה זו, הגם שישודה היה במניעים לשם שמים, לא נעשתה כהוגן, סופה שבאהבתם קלקלו את השורה".

וכן אנו מוצאים בדברי הר"ן בדרשותיו (דרוש יא), שכותב הרבה יותר מזה על דרגת גדולי ישראל, ומתבטא על כך בזה"ל: "ואני סבור עוד, שאי אפשר שימשך ממה שיכריעו הסנהדרין הפסד בנפש כלל, גם כי יאכילו דבר האיסור, ושיאמרו בו שהוא מותר, לפי שהתיקון אשר ימשך בנפש מצד ההכרעה למצות החכמים מורי התורה היא הדבר היותר אהוב אצלו יתברך, כאמור הנה שְׁמַע מִזְבַּח טוֹב (שמואל א' טו, כב), בתיקון ההוא יסיר הרע אשר הוא מעותד להתילד בנפש מצד אכילת הדבר האסור ההוא וכו", עכ"ל.

הרי לנו חידוש נשגב בדברי הר"ן שאדם האוכל דבר איסור שאכילתו פוגמת את הנפש ומטמטם את ליבו, מ"מ כאשר הורו חכמים שמותר לו לאכלו, הרי שלא זו בלבד שלא עבר על האיסור, אלא אף יותר מכך שלא תהיה עליו כל השפעה ממאכל זה על נפש האדם, והוא חידוש נורא.

היוצא מדבריו, שכאשר אנו שומעים איזה הוראה מגדולי ישראל שאינם מובנים לנו דיה, או אפי' שנראה לנו שהם טעו, אנחנו צריכים להאמין שאנו אלו שטועים, ובדיוק כמו שאין חושבים בעדים שלפנינו האם כשרים הם או לא, וכמו"כ בהם.

« גדולי ישראל לא יכולים לטעות. נקודה!!! »

הנה הנביא יחזקאל אומר, בן אדם, צִפֶּה נִתְתִּיךָ לְבֵית יִשְׂרָאֵל וְשָׁמַעְתָּ מִפִּי דְבַר וְהִזְהַרְתָּ אוֹתָם מִמֶּנִּי (יחזקאל ג, יז), והמלבי"ם ביארוהו בזה"ל: "כי הכין אות שיהיה לבית ישראל כצופה העומד בראש המגדל, לראות אם יבא צר ואויב, ולהזהיר את העם", עכ"ל.

והגאון רבי יחזקאל אברמסקי צוק"ל הוסיף בזה ביאור נפלא, ואמר: נדמיין לעצמינו מצב שבו הצופה העומד בראש המגדל יתריע על גדודי חיילי האויר העושים את דרכם אל העיר מרחוק, ובני העיר, העומדים על הארץ מתנגדים לדבריו, והם אומרים לו כי הוא מדבר דברי הבל וכזב, ולראיה הם טוענים שהם עצמם אינם מבחינים אפילו בחייל אחד, הלא בודאי אין זו אלא שטות עצומה, שכן הם אינם מסוגלים לראות מאומה, ממקום עומדם, ואילו הצופה העומד בראש המגדל רואה לפניו את כל הסביבה כפרושה על כף ידו, ובודאי שאין כל טעם להתעלם מאזהרתו הנוכחה של הצופה, גם אם אלף אנשים יטענו אחרת מהצופה, מ"מ עדיין תהא דעתו של הצופה חשובה ומעורכת לאין ערך.

וביתר ביאור: כאשר ישנו איזה חפץ שהוא בריחוק מאה מטר, ואחד יכול לראות בריחוק עד עשרים מטר, ויש עוד מי שבכוחו לראות חמשים מטר, ועוד מי שבכוחו לראות אפילו עד תשעים ותשע מטר, ויש רק אחד שיכול לראות מאה מטר, וכי האם נאמר שזה שבכוחו לראות עד עשרים מטר רואה עשרים אחוז (של מאה), ומי שבכוחו לראות עד חמשים מטר רואה חמשים אחוז, וזה שבכוחו לראות תשעים ותשע מטר באמת רואה תשעים ותשע אחוז, זה אינו משום שהלא מי שרואה מאה מטר הרי רואה את החפץ, ומי שאינו רואה עד ריחוק מאה מטר הרי במה שנוגע לחפץ אינו רואה כלום.

אותו דבר בדיוק הוא אצל גדולי הדור, כי במקום שגדול הדור רואה, הרי שכולם אינם רואים כלום והם עיוורים ממש, ולכן כאשר אלף אנשים מתנגדים לדבריו של חכם מחכמי הדור, העומד ומתריע על סכנה צפויה המתרגשת ובאה על העם, הרי שזו תהא שטות נוראה להתעלם מדבריו ולטעון אנו איננו רואים מאומה.

ואכן לא לחינם נקראו חכמי ישראל בשם "עיני העדה" (במדבר טו, כד), והיינו משום שחכמי ישראל - חכמי הדור הם כעיניים הצופים למרחוק, והכל נמשכים אחריהם ונכנעים להוראתם ומשמעתם.

כל התלאות האלה, עד שאמר לו השם יתברך 'ירהבו הנער בזקן', אז נודע לו שכל העונשים הללו נמשכו מן חטא המרגלים, שהיו הילדים דוחפים את הזקנים ובוזו קבעו בכיה לדורות. ועד היום לא הטהרנו ממדה רעה זו הלא היא המחברת שני בתי מקדשים ועוד ידה נטויה עד אשר ישקיף ה' וירא", עכ"ל.

לקח ומוסר גדול מלמד אותנו הכלי יקר עד כמה צריכה להיות הזהירות בכבוד הזקנים. כאשר אין דרך ארץ כלפי הדורות הקודמים אין לנו תורה, אין לנו מסורות, והתוצאה היא חרבן לדורות עולם. נמצא, שכדי שנזכה לביאת המשיח ולבנין בית המקדש צריכין לחזק הענין של כבוד הזקנים, שזה היתה סיבת החורבן.

ועי' בלשון קצר וחד שכתב הרב **דסלר זצ"ל**, (א"ח) בענין זה בזה"ל: "חסרון הכרת ההתבטלות לעומת רבותינו זהו שורש כל חטאת ותחלת חורבן ר"ל, וכל הזכיות לא ישוו לעומת שורש הכל, שהיא אמונת חכמים", עכתו"ד בעל המכתב מאלוהו'.

« גדולי ישראל לא יכולים לטעות. נקודה!!! »

כתוב בתורה הק' על פי התורה אשר ירוף ועל המשפט אשר יאמרו לך תעשה לא תסור מן הדבר אשר יגידו לך ימין (דברים יז, יא). ומצוה זו נאמרה בזמן הסנהדרין בישראל. ואמרו בשם **החזון איש**, שהשיב לשואל שתמה בפניו, מניין לנו שצריך לשמוע לגדולי תורה גם כשאין סנהדרין. והשיב לו, ומה יהיה כשאין סנהדרין, וכי יהיה הפקר.

ובאמת שאין כוונת החזו"א רק מצד שכן ראוי להנהיג וכדו', אלא ענין זה הוא אחד מיסודי הדת, וכפי שכתוב בספר **החינוך** (מצוה תצ"ה) וז"ל: "ונוהגת מצוה זו בזמן שבית דין הגדול בירושלים בזכרים ובנקבות, שהכל מצווין לעשות כל אשר יורו. ובכלל המצוה גם כן לשמוע ולעשות בכל זמן וזמן כמצות השופט, כלומר, החכם הגדול אשר יהיה בינינו בזמנינו, וכמו שדרשו ז"ל, (ר"ה כה), ואל השפט אשר יהיה בימים ההם (דברים יז, ט), יפתח בדורו כשמואל בדורו, כלומר שמצוה עלינו לשמוע בקול יפתח בדורו כמו לשמואל בדורו, עכ"ל.

והנה רש"י הק' מביא מהספרי על הפסוק הנ"ל בזה"ל: "אפילו אומר לך על ימין שהוא שמאל ועל שמאל שהוא ימין". וכתוב ברמב"ן (ס) לבאר את ענין הזה, בזה"ל: "והצורך במצוה הזאת גדול מאוד, כי התורה נתנה לנו בכתב, וידוע הוא שלא ישתוו הדעות בכל הדברים הנולדים, והנה ירבו המחלוקות ותעשה התורה כמה תורות."

"וחתך לנו הכתוב הדין, שנשמע לבית דין הגדול העומד לפני השם במקום אשר יבחר בכל מה שיאמרו לנו בפירוש התורה, בין שקבלו פירושו עד מפי עד ומשה מפי הגבורה, או שיאמרו כן לפי משמעות המקרא או כוונתה, כי על הדעת שלהם הוא נותן לנו התורה, אפילו יהיה בעיניך כמחליף הימין בשמאל, וכל שכן שיש לך לחשוב שהם אומרים על ימין שהוא ימין, כי רוח השם על משרתי מקדשי ולא יעזוב את חסידיו, לעולם נשמרו מן הטעות ומן המכשול. ולשון ספרי (שופטים), אפילו מראין בעיניך על הימין שהוא שמאל ועל שמאל שהוא ימין שמע להם", עכ"ל.

הרי שהרמב"ן מדגיש, שאין הכוונה כאן, שצריך לציית לדברי חכמים גם כשהם אומרים על ימין שמאל ולהיפך, אלא אדרבה החכמים לעולם לא יאמרו על ימין שמאל ועל שמאל ימין, זה רק נראה לנו כך, אבל הם לא יטעו לעולם, כי רוח ה' על משרתיו ולא יעזוב את חסידיו.

"...כי על הדעת שלהם הוא נותן לנו התורה, אפילו יהיה בעיניך כמחליף הימין בשמאל, וכל שכן שיש לך לחשוב שהם אומרים על ימין שהוא ימין, כי רוח השם על משרתי מקדשי ולא יעזוב את חסידיו, לעולם נשמרו מן הטעות ומן המכשול..."